

Broj: UPI05/2-02-19-5-30/20  
Sarajevo: 28. 04. 2020. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma, rješavajući po zahtjevu investitora, „MLIN - MAJIĆ“ d.o.o.Odžak, za izdavanje okolinske dozvole postrojenju mlin za pšenicu, a na osnovu člana 69. i 71. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 33/03), člana 18. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti okoliša (Sl. novine FBiH broj: 38/09), člaka 7. i 8. „Pravilnika o pogonima i postrojenjima za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolišnu dozvolu“ („Službene novine F BiH“, broj: 19/04), te člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98), donosi:

### **RJEŠENJE**

**1. Izdaje se okolinska dozvola investitoru „MLIN - MAJIĆ“ d.o.o. Odžak za postrojenje mlina za pšenicu koji je lociran u Odžaku, Titova bb, u krugu bivšeg preduzeća „Žitoprerada“ Odžak, na mjestu stare mješaone stočne hrane. Planirani kapacitet mlina je 270 t/ 24 h.**  
Parcela na kojoj je izgrađen pogon je označena kao k.č. br: 1992/10, 1993/3, 1993/4, 1993/9, 1993/13 i 1993/14 KO Odžak.

**2. Pogon i postrojenja za koja se izdaje okolinska dozvola su sljedeći:**

**2.1. Na lokaciji su izgrađeni sljedeći objekti:**

- Portirnica,
- Upravna zgrada sa laboratorijom,
- Kolska vaga,
- Skladište gotovog proizvoda,
- Upravna zgrada (nova),
- Silosi za pšenicu 24 čelije (kapaciteta 900 t po čeliji)
- Novi silosi za pšenicu 5 čelija (ukupnog kapaciteta 12 500 t),
- Usipni koš za 24 silosa,
- Usipni koš za 5 silosa,
- Mlin sa pakirnicom,
- Skladište repromaterijala,
- Objekat radione i skladišta za alat,
- Parking i saobraćajnice
- Objekat kuhinje.

**2.2. Oprema i mašine**

- Oprema za čišćenje i pripremanje žita za mljevenje je: mlinski separator, suhi odvajач kamena, trijer, ribalice, odvajач fero primesa itd.,
- Mašine i uređaji koji se koriste u dijelu mljevenja žita kao što su: mlinske valjne stolice, planska sita, čistilice krupice, otresivači mekinja,
- Mašine i uređaji koji se koriste u dijelu silosa za brašno su: vibracioni izuzimači brašna, mešalica za brašno,

- Mašine i uređaji za pakovanje brašna,
- Mašine i uređaji za masenu kontrolu protoka: dozatori, protočne vage,
- Oprema za otprašivanje: ventilatori, filteri,
- Transportna oprema kao što su: elevatori, pužni transporteri, pneumatski transporteri i t.d.

### 3. Opis radnih procesa za koje se izdaje dozvola:

#### 3.1. Proces prerade žita se sastoji od više tehnoloških faza i operacija:

Radni procesi za koje se izdaje okolinska dozvola su slijedeći:

- čišćenje i pripremanje pšenice za mljevenje
- mljevenje pšenice
- skladištenje gotovih proizvoda mljevenja
- priprema-prerada brašna za tržište
- pakovanje i eksepdcija gotovih proizvoda

Prijem pšenice u mlin ostvaruje se iz postojećih i novih silosa za žito, lančastim transporterom kapaciteta od 60 t/h. Za potrebe mljevenja u samom mlinu projektovane su ukupno dvije armirano betonske ćelije, svaka kapaciteta od po 100 t. U ove ćelije (ćelije A i B) smješta se gotova mlinska mješavina (silos raspolaže tehničkim mogućnostima za spremanje mješavine). Obzirom na to da su i ćelije A i B opremljene sa procentualnim dozatorima, mješavina koja se upućuje na dalju preradu se može spremati i između ove dve ćelije.

Postupak čišćenja i pripremanje pšenice za mljevenje, započinje uređajem za otprašivanje fero primesa i nastavlja se mlinskim separatorom – aspiraterom.

Na ovom uređaju i mlinskom tararu iz osnovne mase žita odstranjuju se prisutne primjese, kao što su: dijelovi stabljike, strano žito, sitan lom zrna, pljeva, prašina i slično. Dalji postupak čišćenja uključuje mlinski trijer i uređaj za odvajanje kamena.

Na ovim mašinama odvajaju se u zrnu prisutne okrugle primese i eventualno prisutni kamenčići.

Ovim je čišćenje završeno, a započinje postupak pripreme pšenice za mljevenje. Kod pripreme pšenice, primjenjen je postupak dvofaznog kvašenja i odležavanja uz međufaznu površinsku obradu zrna ribalicom.

Očišćeno žito, transportnim sistemom – elevator upućuje se na uređaj za kontinualno merenje: vlažnosti, temperature, hektolitarske mase i masenog protoka. Na bazi ovih veličina i zadatih vrijednosti vlažnosti pšenice za mljevenje, uređaj određuje i automatski dozira potrebnu količinu vode.

Mljevenje pšenice obavlja se na ukupno deset (10) valjnih stolica 250 x 1250 mm, sedam i pet 250 x 1000 mm, sa ukupnom valjnom dužinom od 22500 mm, specifičnom valjnom dužinom od 15,00 mm/100 kg/24h.

Ukupno raspoloživa valjna dužina raspoređena je:

- u fazi krupljenja – 8500 mm
- mljevenja grizeva – 2500 mm
- izmeljavanja grizeva i osevaka – 11500 mm

Pšenična krupica nastala u postupku krupljenja na I i IIK razdvojena kao krupna i srednja, čiste se na čistilicama prupice Č1 – Č6

U daljem postupku očišćena krupica se usitnjava na posebnoj pasaži RG.

Izmeljavanje sitnih grizeva i osevaka obavlja se na ukupno sedam (8) pasaža (M1 – M7). Za prosejavanje mliva koriste se ukupno dva (2) osmodjelna planska sita. Ukupna neto sejna površina (korišćenjem normalnih i širokih sejnih rama) iznosi 83,5 m<sup>2</sup>. U postupak mljevenja uključene su i pomoćne mašine kao što su otresivač mekinja.



### **3.2. Otprašivanje i postupak sa otpacima**

Sve mašine i uređaji koji se nalaze u radu i zavisnosti od njihove heriotičnosti se intenzivno otprašuju.

U odjeljenju čišćenja i pripremanja pšenice za mljevenje, predviđena su dva sistema.

Sistem se sastoji od aspiracionog priključka, kolektora, filtra i ventilatora.

U odeljenju mljevenja i skladištenja brašna postoje posebni sistemi i to:

- za otprašivanje čistilice griza i
- otprašivanje ćelija za brašno

Sistem se sastoji od aspiracionog priključka, kolektora, filtra i ventilatora.

Otpaci nastali u postupku čišćenja pšenice sortiraju se prema njihovoj upotrebnoj vrijednosti tako da se kvalitetan otpad smešta u posebnu ćeliju za otpad, a nekvalitetan (prelaz sa gornjeg rešeta aspiratera) uvrećava i odvozi iz objekta. Isti tretman ima i filter prašina izdvojena na filteru.

Snabdjevanje vodom vrši se iz lokalnog vodovoda. Ugrađen je vodomjer i prati se potrošnja vode.

Napajanje električnom energijom objekta vršiti će se sa NN priključka preko trafostanice u vlasništvu Investitora.

#### **3.2.Sirovine koje će koristiti u radnom procesu su:**

Osnovna sirovina koja se koristi u Zahvatu je pšenica. Od pomoćnih materijala najvažnije je pomenuti energiju i vodu.

Mlin kao specifičan pogon za preradu pšenice u osnovi koristi kao sirovinu isključivo pšenicu namijenjenu ljudskoj prehrani, a kvaliteta pšenice glede sadržaja i kvalitete gradivnih tvari ovisi prije svega od sortnih osobina same pšenice i agroekoloških uvjeta u određenoj vegetativnoj godini.

U tehnološkom postupku pripreme u uvjetnom smislu riječi, sudjeluje i voda kao svojevrsna pomoćna sirovina. U pogledu kvalitete vode treba reći da se u postupku vodene pripreme može koristiti samo higijenski, mikrobiološki i zdravstveno ispravna voda. Osnovne standarde ispunjava isključivo "voda za piće".

Preradom pšenice dobijamo sledeće gotove proizvode:

- T- 400 (oštro ili glatko ),
- T-400 krupica,
- T-500,
- T-550
- T-850,
- T-1100
- integralno brašno.

### **4. Emisije – utjecaji koje će pogoni imati na okoliš su:**

#### **4.1. Emisije u zrak**

Tehnološkim procesom proizvodnje brašna mljevenjem pšenice stvara se određeni nivo prašine organskog porijekla. Da bi se spriječio uticaj na okolinu ove vrste otpada, instaliran je sistem za otprašivanje. Sistem je zatvorenog tipa tako da na mjestu nastanka prašine na mašinama prikuplja svu prašinu i transportnim sistemom, pomoću ventilatora odvodi do vrećastih filtera. Komletan sistem za otprašivanje je dimenzionisan tako da može zadovoljiti potrebe uklanjanja prašine, kako ne bi došlo do njenog negativnog uticaja na okolinu.

Uspostavljena je zavisna veza između sistema za otprašivanje i pogona mašina u tehnološkom procesu, tako da mašine ne mogu biti puštene u rad dok se u pogon ne stavi sistem za otprašivanje.

Tokom proširenja objekta, korištenjem teške mehanizacije na lokaciji, doći će do emisije dima i lebdećih čestica u manjim količinama. Ove emisije će biti dominantne na samoj lokaciji i bez daljnjih, trajnih posljedica na životnu sredinu.

#### **4.2. Emisije u vodu**

Otpadne vode nastaju samo u objektima koji koristi osoblje, upravnom objektu i pomoćnim objektima jer se za remont objekta primjenjuje princip suhog čišćenja.

U procesu proizvodnje i prerade žitarica koristi se pijaća voda za fazu isključavanja žitarica, međutim projektom je predviđeno doziranje tačno određenih količina vode kako ne bi došlo do nepotrebnog rasipanja i gubitka vode. Karakteristike vode koja se koristi za isključavanje žitarica moraju odgovarati karakteristikama vode za piće.

Do uticaja na vode može doći u slučaju: o istjecanja goriva i/ili motornih ulja iz traktora i ostalih vozila koje se koriste u kompleksu.

Sistem kanalizacije separatnog tipa predviđen je da funkcioniše na sljedeći način:

- Fekalne vode koje nastaju u mokrim čvorovima se vodi u vodonepropusnu septičku jamu, koju će periodično prazniti nadležno komunalno preduzeće.
- Površinske i oborinske vode sa krovova objekata i sa prometnica i platoa, kao nezagađene vode, se putem oborinske kanalizacije vode u upojne bunare. Ove vode nisu zagađene, i ne treba im prethodni tretman prije ispuštanja u zemlju.

#### **4.3. Emisije u tlo i produkcija otpada**

Prikupljeni čvrsti otpad, koji je u neznatnim količinama, će se odlagati u kontejner za čvrsti otpad kojeg će na deponiju odvoziti gradsko komunalno preduzeće.

Otpatci nastali u postupku čišćenja pšenice sortiraju se prema njihovoj upotrebnoj vrednosti tako da se kvalitetan otpad smešta u posebnu ćeliju za otpad, a nekvalitetan ( prelaz sa gornjeg rešeta aspiratera ) uvrećava i odvozi iz objekta. Isti tretman ima i filter prašina izdvojena na filteru.

#### **4.4. Emisija buke**

Buka se stvara tokom:

- dovoza sirovina i otpreme roba,
- rada instalisane opreme u mlinu,
- odvijanja unutrašnjeg saobraćaja,

Buka koja će biti prisutna u toku dogradnje kompleksa, sa obzirom na udaljenost predmene lokacije od najbližeg stambenog naselja, neće negativno utjecati na stanovništvo. Građevinski otpad (eventualni građevinski šut) koji se pojavi u toku gradnje će se odvoziti van kruga Zahvata, što će biti obaveza firme koja će izvoditi radove.

Buka koja nastaje u kompleksu nema značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog: relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila u kompleks (vozila radnika, povremeno, vozila za odvoz otpada). Sadnjom zelenog pojasa uz ivicu parcele kompleksa je jedna od mjera smanjivanja negativnog utjecaja buke na okolno stanovništvo.

Dozvoljeni nivoi vanjske buke prema Zakonu o zaštiti od buke ("Službene novine FBiH", br. 102/12) u ovoj zoni je 70 dB (dan) i 70 dB (noć).

Zbog prirode posla i prisutnih izvora buke na mlinu, neće biti prekoračenja dozvoljenih nivoa buke.

#### **4.5. Utjecaj na stanovništvo i materijalna dobra**

Na bazi analize utjecaja na okolinu može se konstatovati da postrojenje mlina za pšenicu koje se planira graditi, ne može uzrokovati nikakve direktne štetne uticaje na privatno vlasništvo, poljoprivredno zemljište i materijalna dobra.



U okviru analize mogućih uticaja predmetnog projekta na okolinu razmotreni su i socio-ekonomski utjecaji i konstatirano je da ovaj projekt ima određena pozitivna dejstva zbog otvaranja novih radnih mjesta i doprinosa razvoju zajednice.

**5. Investitor „MLIN - MAJIĆ“ d.o.o. Odžak je dužan da tokom rada, kao i po prestanku rada mlina za pšenicu, ispuni opće obveze zaštite okoliša tako da:**

- ne ugrožava niti ometa zdravlje ljudi i ne predstavlja nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na području utjecaja mlina za pšenicu ili za okoliš zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote od saobraćaja ili od postrojenja;
- poduzme sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi zagađenje ili da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegava produkciju otpada; a ukoliko dolazi do stvaranja otpada, količina svede na najmanju moguću mjeru ili izvrši reciklažu. Ukoliko to nije tehnički ili ekonomski izvodljivo, otpad odlaže, a da se pri tome izbjegne ili smanji bilo kakav negativan utjecaj na okoliš;
- efikasno koristi energetske i prirodne resurse;
- poduzme neophodne mjere za sprječavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- poduzme neophodne mjere nakon prestanka rada mlina za pšenicu da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da se zemljište dovede u prihvatljivo stanje za nastavak gradnje.
- ukoliko dođe do značajnih promjena u radu postrojenja obavijestiti Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

**5.1 Mjere za zaštitu zraka, tla, vode, biljnog i životinjskog svijeta**

**5.1.1. Mjere za sprečavanje emisija u zrak**

Provoditi mjere zaštite zraka od prekomjernog zagađivanja iz odredbi Zakona o zaštiti zraka (Sl. novine FBiH broj:33/03, 38/09) i pravilnika doneseni na osnovu ovog zakona, kao i drugi okolinski propisi i BAT preporuke.

- Mjere zaštite zraka se preduzimaju i provode na izvorima emisije zagađivača zraka s ciljem sprečavanja i ograničavanja emisije zagađujućih materija iz proizvodnog procesa u zrak.
- Instalirati odgovarajuće uređaje za sprečavanje i ograničavanje emisije polutanata kako bi se očuvao propisani kvalitet zraka u okolini.
- Pri radu postrojenja potrebno je osigurati i zadovoljiti emisione standarde, odnosno propisane vrijednosti za emisiju, kao i granične vrijednosti kvaliteta zraka (emisija).
- Investitor je dužan planirati i provoditi sve raspoložive mjere za sprečavanje, smanjivanje i zagađivanja zraka, što uključuje primjenu tehničkih, finansijskih mjera.

**5.1.2. Mjere za upravljanje i minimiziranje produkcije otpada:**

- Pridržavati se mjera za upravljanje otpadom iz Plana o upravljanju otpadom.
- Za prikupljanje čvrstog otpada – ambalaže postaviti će se posude koje će pravovremeno prazniti i odvoziti komunalno preduzeće.

**5.1.3. Mjere za sprečavanje i minimiziranje produkcije otpadne vode**

- Provoditi mjere u skladu sa odredbama Zakona o vodama (Sl. novine FBiH broj:70/06) i propisima donesenim na osnovu tog Zakona, te drugih propisa o vodnom okolišu.
- Sistem sakupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda treba da bude odvojen od fekalne kanalizacije.

Investitor je dužan planirati i provoditi sve raspoložive mjere za sprečavanje zagađivanja površinskih i podzemnih voda.

#### **5.1.4. Mjere sprečavanja buke**

U slučaju, da se u toku rada mlina za pšenicu pojavi ili mjerenjem utvrdi prekomjerna buka, odmah treba pristupiti sanaciji i otklanjanju uzroka prekomjerne buke, što treba provjeriti kontrolnim mjerenjem nivoa buke i evidentirati u ustrojenu evidenciju o okolinskom monitoringu.

### **6. Granične vrijednosti**

#### **6.1. Granične vrijednosti vanjske buke**

Područje u kome je lociran Zahvat definisano je kao zona VI. Dozvoljeni nivoi vanjske buke prema Zakonu o zaštiti od buke ("Službene novine FBiH", broj: 102/12) u ovoj zoni je 70 dB (dan) i 70 dB (noć).

#### **6.2. Granične vrijednosti emisije dimnih plinova**

Granične vrijednosti emisije dimnih gasova za kruta plinova su propisane Pravilnikom ograničnim vrijednostima emisije u vazduh iz postrojenja za sagorijevanje ("Službene novine Federacije BiH", broj: 3/13).

### **7. Monitoring**

Monitoring vršiti prema slijedećoj tabeli:

<b>Sredina</b>	<b>Parametar</b>	<b>Mjesto uzorkovanja</b>	<b>Učestalost mjerenja</b>
	Nivo buke (dB)	Na granicama parcele prema otvorenom prostoru i kod najbližeg stambenog objekta	Prvi put u vrijeme intenzivnog rada i ponovo u slučaju promjene tehnologije

O realizaciji monitoringa i mjerama zaštite zraka za vrijeme rada mlina za pšenicu, mora se voditi propisana evidencija.

### **8. Izvještavanja**

Izvještavati Federalno ministarstvo okoliša i turizma o prikupljenim podacima na način kako je to propisano odredbama Poglavlja IV Pravilnika o registrima postrojenja i zagađivanjima („Sl. novine Federacije BiH", broj: 82/07).  
Izvještaji trebaju biti poslani najkasnije do 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu izvještavanja.

### **9. Period važenja dozvole**

Ova okolinska dozvola važi 5( pet) godina od dana uručenja rješenja strankama.

## **Obrazloženje**

Federalno ministarstvo okoliša i turizma dana 19.02.2020.godine zaprimilo je zahtjev od strane investitora „MLIN - MAJIĆ" d.o.o. Odžak za izdavanje okolišne dozvole za mlin za pšenicu kapacitet 270t/24h, **po II put.**

Uz zahtjev je dostavljena dokumentacija propisana odredbom članka 18. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti okliša (Sl. novine FBiH broj:38/09) i Plan upravljanja otpadom.

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole za predmetni mlin za pšenicu izradio je „INPROZ” Institut za zaštitu i projektovanje d.o. o Tuzla.

Dopisom broj UPI-05/2–23-11–30-1/20, od 08. 04. 2020. godine je zatraženo od Federalne uprave za inspekcijske poslove da dostavi sve inspekcijske zapisnike i rješenja koja su izdata investitoru u proteklom periodu.

Temeljem uvida u u inspekcijske nalaze koji su dostavljeni dana 28.04.2020. godine, konstatirano je da svi inspekcijski nalazi nisu uredni.

Investitor ne dostavlja izvještaje za Registar o postrojenjima i zagađivanjima – BH PRTR sukladno Pravilniku o registru postrojenja i zagađivanjima („Službene novine Federacije BiH broj 82/07) i ne provodi monitoringu koji je propisan okolišnom dozvolom (mjerjenje buke), a 2020. godine je inspektor izdao prekršajnu mjeru zbog isteka okolišne dozvole.

Temeljem stanja propisanog zahtjevom za izdavanje okolišne dozvole te konstatacije da se ne provode sve mjere zaštite okliša, ocijenjeno je da su se stekli uvjeti za izdavanje okolišne dozvole i da se nastavi sa realizacijom mjera.

Nakon provedene procedure za izdavanje okolinske dozvole po II put, Federalno ministarstvo je ocijenilo da su se stekli uslovi za izdavanje okolinske dozvole za mlin za pšenicu i da će se propisanim mjerama zadovoljiti odgovarajući zakonom propisani nivo zaštite okliša, te je u skladu sa članom 69. i 71. Zakona o zaštiti okoliša (Službene novine FBiH 33/03,38/09) donesena odluka kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

U skladu s Zakonom o izmjenama i dopunama federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih такси (Službene novine Federacije BiH”, broj 43/13) tarifni broj 57, točka 4. podnositelj zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun UNION BANKE d.d. Sarajevo.

**MINISTRICA**

**dr. Edita Đapo**

Dostaviti:

- imenovanom
- Federalnoj upravi za inspekcijske poslove
- Sektor okolišnih dozvola
- arhivi